

Verslag van de werkzaamheden van de Raad van Toezicht van Jade Zorggroep over het jaar 2015

De Raad van Toezicht heeft tot taak toezicht te houden op de Raad van Bestuur (bestuurder) en op de algemene gang van zaken binnen Jade Zorggroep, in het bijzonder de realisatie van de doelstelling van de organisatie en haar stichtingen(1), de strategie, de interne risicobeheersings- en controle, de financiële verslaglegging, de naleving van wet- en regelgeving en het op passende wijze uitvoering geven aan het zijn van een organisatie met een bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid (artikel 8, lid 1 van de statuten).

De Raad van Toezicht staat de bestuurder terzijde door als klankbord te functioneren (artikel 8, lid 2).

De Raad van Toezicht sluit aan bij de door de NVTZ (2) geformuleerde Governance principes.

De Raad verricht haar werkzaamheden in op geleide van haar jaaragenda. In het verslagjaar besteedde zij in het bijzonder aandacht aan de hiernavolgende onderwerpen, voor dit verslag als volgt gegroepeerd:

- I. Externe ontwikkelingen en relaties
- II. Bestuur en Organisatie
- III. Raad van Toezicht

I. Externe ontwikkelingen en relaties

Capaciteit en nieuw opvangmodel

Als gevolg van de grote instroom van vluchtelingen en asielzoekers in Nederland is door het COA op Jade een beroep gedaan om haar opvang- en begeleidingscapaciteit voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen uit te breiden.

Voor de realisatie hiervan dient Jade te werken met een per januari 2015 ingevoerd nieuw opvangmodel voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Hierbij zijn zowel het COA als het Nidos (voogdij voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen) betrokken. Een deel van de minderjarige vreemdelingen wordt niet door Jade maar zowel door het COA en Nidos als door andere contractpartners opgevangen en begeleid. In het nieuwe opvang model is onderscheid gemaakt in statushoudende amv en niet status houder. Waarbij de verantwoordelijkheid voor de statushoudende amv is toebedeeld aan Nidos.

De Raad van Toezicht besprak verschillende keren met de bestuurder deze veranderingen en de implicaties voor de wijze van aanbesteden; het kwantitatieve en kwalitatieve profiel van Jade; de veranderde relaties met de financiers; organisatorische vereisten; en het financiële beleid.

Externe inspectie: Jade College

In vervolg op haar inspecties in 2014 heeft de Inspectie van het Onderwijs in het eerste half jaar van 2015 de kwaliteit van het onderwijsaanbod van het Jade College beoordeeld.

Er was veel waardering voor de inzet en betrokkenheid van medewerkers, kennis van de doelgroep en het passend inzetten van leertrajecten, rekening houdend met de (zeer diverse) achtergronden en (vaak ongewisse) toekomst van de kinderen (van 4 tot 18 jaar). De Inspectie gaf aan dat Jade in de komende jaren meer dan nu het geval is, moet gaan voldoen aan de geldende kaders en criteria van goed onderwijs zoals een juiste toepassing van schoolwerkplannen, leerlingvolgsystemen, systematische en passende keuzes voor leermiddelen, bevoegde educatiemedewerkers, e.d. Dit kan gebeuren vanuit de reeds gerealiseerde basiskwaliteit waarvoor de inspectie ook zeker waardering heeft.

De Raad van Toezicht heeft zich goed laten informeren door de bestuurder, management en medewerkers over de al gerealiseerde kwaliteit van het onderwijs en de gewenste/ noodzakelijke verbeteringen. Op verschillende momenten heeft zij meegedacht over instrumenten en maatregelen voor verbetering. In de organisatie is er een gemeenschappelijke basis voor versterking van de kwalitatieve sturing (o.m. door het benoemen van schoolleiders), externe begeleiding gericht op het incorporeren van geldende onderwijskwaliteitseisen en de deskundigheidsbevordering van medewerkers.

Externe Inspectie: Beschermd Opleiding

De gezamenlijke Inspecties van Veiligheid & Justitie en Jeugdzorg hebben in het laatste kwartaal van 2015 hun rapportage uitgebracht over hun beoordeling van de kwaliteit van de Beschermd Opleiding. De beide Inspecties waardeerden 60% van de door haar beoordeelde kwaliteitsaspecten als onvoldoende. Mede omdat in 2014 jongeren uit de Beschermd Opleiding met onbekende bestemming zijn verdwenen, hebben de beide Inspecties de kwaliteit van de Beschermd Opleiding als geheel als onvoldoende beoordeeld.

Bij de eerste analyse van oorzaken en het uitzetten van de noodzakelijke verbeteracties is de Raad van Toezicht vanaf december 2015 betrokken. Zij zal hier een vervolg aan geven in 2016, mede ten behoeve van de door de bestuurder op te stellen verbeterplannen. Zij zal haar aandacht ook richten op de daadwerkelijke realisatie van verbeteringen van de werkkuitvoering binnen de Beschermd Opleiding binnen de door de Inspecties gestelde termijnen.

Overdracht Sector Zorg

In vervolg op de in 2014 genomen besluiten heeft in het verslagjaar de overdracht plaats gevonden van de Sector Zorg naar Stichting De Trans, onderdeel van het Zorgconcern Espria.

De Raad van Toezicht heeft met de bestuurder toegezien op een correcte afwikkeling van de overdracht, in het bijzonder wat betreft de belangen van bewoners en medewerkers. De Raad nam enkele juridische besluiten ter zake.

Maatschappelijke discussies over opvang en integratie

De Raad van Toezicht heeft op veel momenten in het jaar de bredere maatschappelijke context met betrekking tot de vluchtelingenproblematiek bij haar toezicht betrokken. Zij is van mening dat vanuit de specifieke maatschappelijke positie en de door haar ontwikkelde expertise Jade Zorggroep een zinvolle bijdrage kan leveren aan de toekomst van (de toegenomen stroom) (alleenstaande) minderjarige vreemdelingen. In het bijzonder spelen hierbij volgens haar de volgende factoren:

- de mogelijkheid van Jade om de kwaliteit van de dienstverlening te handhaven en te verbeteren ook in tijden van snelle groei van de vraag/ de capaciteit;
- een veranderd landschap wat betreft opvangmodel en opdrachtgeverschap;
- de noodzaak van samenwerking met relevante partners zoals politie, gemeenten, onderwijsorganisaties, woningcorporaties, enz.;
- de spankracht van de organisatie wat betreft personeel, bedrijfsvoering, financiën, besturing en communicatie, enz.

De Raad van Toezicht heeft in het verslagjaar een grote mate van inzet en deskundigheid geconstateerd van alle betrokkenen in de organisatie om de voorliggende uitdagingen aan te gaan.

II. Bestuur en Organisatie

Organisatieontwikkeling

In het verslagjaar heeft de bestuurder naast de 'reguliere' organisatie een 'projectorganisatie' opgezet om de snelle capaciteitsuitbreiding (vooral voor de kleinschalige opvang en het onderwijs) te kunnen realiseren. Hierbij is ook sprake van eventuele uitbreiding naar andere regio's in reactie op aanvragen en aanbestedingen. De Raad van Toezicht besprak dit enkele malen met de bestuurder in relatie tot zowel de spankracht van de organisatie op alle niveaus als de toekomstige inbedding van de projecten in de reguliere organisatie. Dit zal naar verwachting in 2016 aan de orde zijn.

De bestuurder heeft in de Raad van Toezicht voorgelegd dat de kwaliteit van één van de locaties, zowel wat betreft besturing als werkkuitvoering, al langere tijd tekortschiet. Hierover is meerdere keren gesproken in de vergaderingen van de Raad van Toezicht met de bestuurder. Ook heeft de Raad gesproken met het betreffende management (afdeling, locatie). In de tweede helft van het verslagjaar kan een zekere verbetering worden

waargenomen. In 2016 zal de bestuurder en het betreffende management nog zeker de nodige aandacht moeten geven om de locatie op het gewenste kwaliteitsniveau te laten functioneren.

Financieel beleid

Mede op grond van het rapport van de accountant en de hierbij behorende managementletter gaf de Raad van Toezicht goedkeuring aan de Jaarrekening 2014. Zij verleende hiermee de bestuurder decharge voor het gevoerde financiële beleid.

Op basis van het jaarwerkplan en de begroting besprak de Raad de financiële rapportages (maand, kwartaal) en de door bestuurder en staf opgestelde analyses.

Als gevolg van de toegenomen instroom en de hiermee gepaard gaande verruiming van middelen diende medio 2015 een herziene begroting te worden opgesteld. De Raad van Toezicht beoordeelde deze begroting mede in het licht van een evenwichtige toedeling de middelen ten behoeve van de kwaliteit van de werkkuitvoering, in het bijzonder de ontwikkeling van het onderwijs in het Jade College.

Mede met het oog op een gezonde vermogenspositie en exploitatie stemde de Raad van Toezicht in met voorstellen van de bestuurder over aan- en verkoop van enig onroerend goed.

Gedurende het verslagjaar is de liquiditeitspositie van Jade Zorggroep verbeterd.

Dashboard en standaardisering van informatie

Bestuurder, staf en management werken aan het realiseren van dashboardrapportages. Deze moeten op basis van eenduidige definities en criteria inzicht geven op de belangrijkste aspecten van middelen, kwaliteit en bedrijfsvoering, - ook in onderlinge samenhang.

Voor de Raad van Toezicht is deze ontwikkeling ook van belang. Zij wil haar toezichtstaken meer gaan baseren op de dashboardrapportages. Hiervoor zijn vooral twee redenen: (a) meer diepgang en overzicht, - ook met betrekking tot de relaties tussen aspecten; (b) efficiency. In het verslagjaar zijn duidelijk stappen gezet in de gewenste richting.

FOBO-rapportages

De Raad van Toezicht heeft aandacht gegeven aan de rapportages (en analyses) van fouten, ongevallen en (bijna) ongevallen. In de besprekingen is duidelijk geworden dat de FOBO-rapportages een instrument zijn ter verbetering van kwaliteit en veiligheid. Echter, de onhelderheid van de verschillende definities en scoringscriteria in de vigerende systematiek verminderen de werking van de FOBO-rapportages als instrument voor verbetering van kwaliteit en veiligheid.

Overleg met de Ondernemingsraad

In het verslagjaar voerde de Raad van Toezicht eenmaal overleg met de Ondernemingsraad. Volgens afspraak is de Ondernemingsraad hierbij de gastheer. Zij bepaalt de agenda, overigens mede op aandragen van agendapunten door de Raad van Toezicht.

In het overleg zijn verschillende zaken besproken zoals personeelsbeleid in relatie tot de groei van de capaciteit; de interne communicatie; verschillen in betrokkenheid tussen afdelingen bij de organisatie als geheel; en het O-O-O-concept (Opvang, Opvoeding, Onderwijs,) als grondslag voor een samenhangende werkkuitvoering.

Raad van Bestuur

Twee leden van de Raad van Toezicht voerden in de maand mei op basis van de hiervoor vastgestelde systematiek het jaarlijkse functioneringbeoordelingsgesprek met de bestuurder. Er is verslag van het gesprek gedaan naar de gehele Raad.

III. Raad van Toezicht

Samenstelling Raad van Toezicht

In het verslagjaar was de samenstelling van de Raad van Toezicht als volgt:

Per 1 januari 2015	Per 31 december 2015
Mevrouw M. Salari, voorzitter	De heer B. Stuurwold, voorzitter
De heer B. Stuurwold	De heer A. J. Schokker
De heer A. J. Schokker	De heer E. van der Vet
De heer E. van der Vet	De heer K. Vester
De heer K. Vester	Mevrouw L. Poortman – de Boer
Mevrouw L. Poortman – de Boer	

Training, professionalisering van het toezicht

In het verslagjaar vervolgde de Raad van Toezicht haar ‘maatwerktraining’ die zij in 2014 is begonnen. De training richtte zich op de toepassing van de principes en werking van Governance in zorg en welzijnsorganisaties in het eigen toezicht op Jade Zorggroep. Met de training wilde de Raad zich professionaliseren, haar eigen functioneren op een goed niveau brengen. Redenen hiervoor zijn niet alleen de (in 2014) vernieuwde samenstelling van de Raad maar ook het besef dat de Raad ‘namens de samenleving’ toezicht houdt op (het bestuur van) een organisatie met een relevante en specifieke maatschappelijke functie. De Raad is verplicht, zo vindt zij, haar eigen toezicht te brengen op een zo goed mogelijk kwaliteitsniveau.

Met begeleiding van een trainer van de NVTZ waren er in 2015 twee trainingsbijeenkomsten. Vanuit de gegroeide samenwerking en op basis van het principe van ‘vertrouwen’ was de bestuurder ook aanwezig. Belangrijke resultaten van de training zijn:

- a. Toezichtvisie. De Raad heeft vanuit analyse en doordenking van haar verantwoordelijkheid in relatie tot de positie en maatschappelijke opdracht, visie en beleid van Jade Zorggroep de grondslagen en werkkaders voor het uitoefenen van haar toezicht bepaald. Een en ander is geformuleerd in een document dat de Raad in haar vergadering van december 2015 heeft vastgesteld. De toezichtvisie is op de website van Jade geplaatst.
- b. Reglement. In 2010 is een Reglement Toezicht opgesteld. Vanuit de geformuleerde toezichtvisie en vanuit een weging van gegroeide en noodzakelijke werkwijze is een herzien reglement opgesteld. Hierin zijn de verantwoordelijkheden, aandachtsgebieden, samenstelling, besluitvorming en communicatie (binnen en naar buiten de Raad) zorgvuldig geformuleerd. De Raad heeft het nieuwe Reglement in haar vergadering van december 2015 vastgesteld.
- c. Functioneringsbeoordeling van de bestuurder. De Raad heeft de wijze waarop zij het functioneren van de bestuurder wil beoordelen opnieuw geformuleerd. De herziene werkwijze is formeel vastgesteld in de vergadering van december 2015.
- d. Informatiebronnen. De Raad heeft geformuleerd welke informatiebronnen zij wil hanteren bij het uitoefenen van haar toezicht. Zij heeft aangegeven welke ‘standaard informatie’ zij – mede op geleide van de jaaragenda – van de bestuurder wil ontvangen, alsook welke incidentele informatie voor haar van belang is.
- e. Vergaderingen. In de trainingen heeft de Raad enkele aspecten met betrekking tot de vergaderingen van de Raad opnieuw ‘uitgelijnd’: agendavoorbereiding; voorzitterschap; taakverdelingen; voorbereiding van de leden op de vergadering.

Naast deze inhoudelijke resultaten – van belang voor het goed kunnen uitvoeren van het toezicht – hebben de trainingen een goed effect gehad naar de onderlinge binding en verstandhouding tussen de leden van de Raad van Toezicht, alsook tussen de (leden van) de Raad en de bestuurder.

In de training heeft de Raad de jaarevaluatie van het eigen functioneren geïncorporeerd.

Vergaderingen

De Raad kwam in het verslagjaar zevenmaal in vergadering bijeen.

Interne contacten en oriëntatie

Leden van de Raad waren aanwezig bij verschillende gebeurtenissen in de organisatie. Voorbeelden:

- de nieuwjaarsbijeenkomsten in januari en maart. In een creatief en passend programma werden aan de medewerkers het belang van de visie, het beleid en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de Jade uitnodigend en stimulerend gepresenteerd
- voorlichting over de Zomerschool
- Theater van de Wereld. In december van het verslagjaar.

Enkele malen vergaderde de Raad op een van de locaties van Jade. Voorafgaand aan deze vergaderingen vonden werkbezoeken/ gesprekken met medewerkers en bewoners plaats. Dit gebeurde in Deventer (Jade College; KWE/ KWG) en de Beschermd Opleiding.

Vergoeding

De Raad heeft kennisgenomen van de (herziene) NVTZ-regeling met betrekking tot toezichthoudende functies. Na analyse hiervan en afweging heeft de Raad besloten om de vergoeding van haar leden op deze regeling te baseren vanaf 1 januari 2016. Dit betekent dat de honorering vanaf die datum een percentage bedraagt van (het maximum van) het salaris van de bestuurder. De grond voor dit salaris is de klasse waarin Jade Zorggroep is ingedeeld.

NVTZ

Voor de Raad van Toezicht is het lidmaatschap van de NVTZ van belang, in het bijzonder voor het verkrijgen van informatie (zoals over systematiek van honorering van de toezichtfunctie) en zich ontwikkelende opvattingen over toezicht in het brede maatschappelijke domein van zorg en welzijn.

Ook was de begeleiding in 2015 en 2016 van de training van de Raad door een van de NVTZ-trainers van belang.

Voor kwaliteitsbevordering van het toezicht wil de NVTZ collegiaal overleg tussen toezichthouders van verschillende organisaties bevorderen. Een verzoek van de NVTZ voor deelname aan 'intercollegiaal spiegelen' is door de Raad met waardering ontvangen. Echter, door tijdsgebrek van de leden van de Raad kon het verzoek niet worden gehonoreerd.

(1)

Jade Zorggroep is de groepsaanduiding van de stichtingen: stichting Jade Mater (KvK. nr. 04066218), stichting Jade Vastgoed (KvK. nr. 57983755), stichting Jade College (KvK nr. 51484676), Stichting Jade FleOve (KvK nr. 01140678), stichting Jade Drenthe (KvK nr. 01140685), stichting Jade MO (KvK nr. 61799750), Stichting Jade West (KvK nr. 65042166) en Stichting Jade Noord (KvK nr. 01140696).

(2)

NVTZ: Nederlandse Verenigingen van Toezichthouders in Zorginstellingen.

Jade Zorggroep en de leden van de Raad van Toezicht zijn lid van de NVTZ.

Het jaarverslag 2015 is vastgesteld in de vergadering van de Raad van Toezicht dd. 25 februari 2016. Het verslag wordt op de website van Jade Zorggroep geplaatst.

Namens de Raad

B. Stuurwold, voorzitter